

SUNDHEDSSTYRELSEN

Dato 07-09-2020

Sagsnummer 04-0100-829

Sundhedsstyrelsens bidrag til håndtering af udbrud af ny corona-virus på minkfarme

På baggrund af smitte med ny coronavirus i 4 nye minkbesætninger i uge 35 og 36 har Sundheds- og Ældreministeriet adspurgt om en vurdering af, hvorvidt der er sket ændringer i situationen, der nødvendiggør yderligere tiltag end de, der allerede er iværksat for at undgå smittespredning til og fra danske minkfarme.

Sundhedsstyrelsen har til udarbejdelse af bidraget indhentet bidrag fra Statens Serum Institut og Styrelsen for Patientsikkerhed, herunder har Statens Serum Institut opdateret risikovurderingen vedr. betydning af ny coronavirus (SARS-CoV-2) i mink for smittespredning blandt mennesker.

Baggrund

I Danmark findes cirka 1.200 minkfarme med cirka 6.000 personer direkte beskæftiget på minkfarmene. Hovedparten af minkfarmene er placeret i Nordjylland og i Midt- og Vestjylland, men der findes minkfarme i alle danske regioner.

Primo juni 2020 blev der konstateret udbredt smittespredning med ny coronavirus med en genetisk unik minkvariant i en minkbesætning i Nordjylland. Efterfølgende skete smittespredning af samme minkvariant af ny coronavirus til et nærliggende plejecenter samt en række personer med tilknytning hertil.

Det er meget sandsynligt, at introduktion af ny coronavirus i minkene skete via medarbejdere i minkbesætningen, og det er ligeledes meget sandsynligt, at denne minkvariant efterfølgende blev genintroduceret til plejehjem via en personkreds med tilknytning til den initiale minkbesætning. I perioden 8. juni 2020 til 16. juli 2020 blev i alt 90 personer konstateret smittet med samme minkvariant i Region Nordjylland. Herudover er minkvarianten bl.a. konstateret hos en række passagerer i et rejseselskab til Bornholm, hvor der skete sekundær smitte til mindst en person. Herudover er samme minkvariant konstateret spredt til personer i Kroatien. Den unikke minkvariant er fortsat den hyppigst fundne type af ny coronavirus blandt personer i Nordjylland.

I juni 2020 blev i alt 3 minkbesætninger, inden for en radius på 20 km, konstateret smittet med den unikke minkvariant. Det er sandsynliggjort, at smitten mellem minkbesætning 1 og 2 skyldes person-til-person smitte. Det vurderes, at smitte til minkbesætning 3 også skyldes person-person smitte¹. Det kan således konkluderes, at smitte med ny coronavirus sker både fra menneske til mink og vice versa.

¹ Det er ikke lykkedes at få etableret et interview med ejer af mink-besætning nr. 3

I uge 35 og 36 er der påvist ny coronavirus i 4 nye minkbesætninger, alle i Hjørring kommune. I alt er der i 10 besætninger konstateret tegn på smitte med ny coronavirus, heraf 9 i Hjørring eller Frederikshavn kommune. I de første 5 minkbesætninger i Nordjylland er der fundet den unikke minkvariant af ny coronavirus, som har spredt sig til lokalsamfundet samt givet anledning til selvstændige smittekæder uden for lokalområdet. Der pågår undersøgelser for at bekræfte typen i de resterende positive minkbesætninger (4 besætninger).

Statens Serum Institut har udarbejdet en fornyet risikovurdering og finder at den pludselige øgning i antallet af smittede minkbesætninger i et afgrænset område, hvor der samtidig er en høj incidens (26.4/100.000 i uge 35) blandt mennesker er bekymrende og en øget opmærksomhed på håndtering af forebyggelse, overvågning og håndtering af smitteudbrud i relation til minkfarme vurderes hensigtsmæssig.

Ansvarsfordeling

Jf. sektoransvarsprincippet håndteres smitte med ny coronavirus på danske minkfarme med følgende ansvarsfordeling:

- Fødevarestyrelsen (FVST) har ansvaret for håndtering ift. dyrebesætninger, herunder for at træffe nødvendige forholdsregler ift. at overvåge forekomsten i besætninger, træffe beslutning om lukning eller nedslagning af besætninger og for rådgivning af og information til minkavlere og brancheorganisation(er). FVST orienterer STPS og SSI, når der konstateres sygdom på minkfarme mhp. foranstaltninger for mennesker (anbefaling om test, isolation og brug af værnemidler).
- Statens Serum Institut (SSI) foretager analyser af alle test og helgenom-sekventering fra dyr og mennesker, udarbejder risikovurderinger og faglige vurderinger angående eventuelle foranstaltninger. SSI orienterer FVST, når der findes smitte med ny coronavirus i prøver fra mink.
- Styrelsen for Patientsikkerhed (STPS) rådgiver om og foretager kontakt- og smitteopsporing fsva. ansatte og andre personer, der har været i kontakt med smittede besætninger eller er nære kontakter til disse. Såfremt STPS som led i den generelle kontakt – og smitteopsporing bliver opmærksom på, at tilfælde af smitte med ny coronavirus hos mennesker har relation til minkfarme, orienteres FVST. Ved konkrete sundhedsfaglige spørgsmål relateret til udbrud på specifikke farme og håndteringen af personalet mv., vejleder STPS på baggrund af SST's generelle retningslinjer.
- Sundhedsstyrelsen (SST) rådgiver den sektoransvarlige myndighed, som ift. udbrud af sygdom i dyrebesætninger er FVST, ift. generelle sundhedsfaglige forholdsregler for mennesker herunder test, værnemidler, isolation og karantæne på baggrund af vurderinger fra SSI og STPS.

Aktuelt iværksatte initiativer for at hindre smitte til minkfarme og identifikation af smittede farme

Der er iværksat følgende initiativer mhp. at følge udviklingen samt opspore smitte med ny coronavirus hos mink:

1. Hver 3. uge indsender hver minkbesætningsejer næseprøver fra 5 døde dyr til SSI (Med-Vet) mhp analyse for ny coronavirus (*Early warning FVST*). Fund af smitte følges op af yderligere undersøgelser af den pågældende minkbesætning. FVST er ansvarlig for dette.

2. Praktiserende dyrlæger med aktive sundhedsrådgivningsaftaler i minkbesætninger indberetter mistanker om smitte med ny coronavirus i pelsdyr til FVST, jf. bek. 1172 af 17/7-2020.

Der er iværksat følgende initiativer mhp. at følge udviklingen samt opspore smitte med ny coronavirus hos personer med relation til minkfarme:

1. Daglig overvågning ift. om personer med tilknytning til minkproduktion (husstande på ejer- og produktionsadresser samt dyrlæger) findes smittet med ny coronavirus (*SSI-overvågning*). SSI (Infektionsepidemiologisk afd.) har etableret denne overvågning.
2. STPS udspørger, i forbindelse den generelle smitte- og kontaktoptsporing, rutinemæssigt alle nyfundne personer smittet med ny coronavirus, om de har relation til minkproduktion.

Der er iværksat følgende generelle initiativer på alle minkfarme for at forebygge smitte mellem mink og mennesker:

1. FVST har pålagt alle danske minkproducenter at sikre, at deres medarbejdere på alle minkfarme bruger værnemidler (kirurgisk maske type 1) ved ophold i staldene, at der er et generelt øget fokus på håndhygiejne, at der sikres øget brug af rengøring og håndhygiejne ved håndtering af mink samt generelt begrænset adgang til farmen. Herudover må personer med eller mistænkt for smitte med ny coronavirus ikke komme ind i besætningsområdet.

Når der konstateres smitte hos enten mink eller personer med relation til minkbesætningen iværksættes følgende:

1. brug af værnemidler opjusteres til brug af åndedrætsværn (FFP3-maske). Dette gælder dog ikke for medarbejdere, der selv er fundet smittet med ny corona-virus (disse bør ikke passe mink)².
2. at medarbejdere skal tage bad, når stalden forlades
3. et tilbud om regelmæssige test for ny coronavirus hos personer, der håndterer de smittede mink. Såfremt den enkelte medarbejder ikke findes smittet med ny coronavirus gentages test ugentligt indtil minkfarmen erklæres fri for smitte med ny coronavirus.

Der er iværksat følgende initiativer for at undgå introduktion af virus på hospitaler og i sundheds-/ældreplejen:

1. Alle patienter, der indlægges på sygehus, spørges ind til, om personen inden for de sidste 4-6 uger har arbejdet på minkfarme eller er husstandsmedlem til person, der har arbejdet på minkfarme.
2. Ud fra et forsigtighedsprincip anbefales, at alle der indenfor 14 dage har haft tæt kontakt til mink isoleres ved indlæggelse og indtil der er negativt svar på svælgpodning, husstandskontakter er ikke omfattet.
3. Personale i sundheds- og plejesektoren, som har daglig og tæt kontakt til patienter og borgere, og som samtidig har tilknytning til minkfarme, fx fordi de selv bor på en minkfarm eller er husstandsmedlemmer til personer, der regelmæssigt arbejder med mink, kan gå på arbejde som normalt. Det er tidligere anbefalet, at førnævnte sundhedspersoner testes ugentligt, men dette er endnu ikke fuldt etableret. Den pågældende sundhedsperson kan gå på arbejde som normalt i ventetiden på testsvar, da der er tale om et screeningstiltag.

² Åndedrætsværn (FFP3-maske) på en smittet person vil bidrage til smittespredning. Derfor kan antistof-positive personer ikke passe mink.

Aktuelt situationsbillede

Statens Serum Institut beskriver, at der siden 10. august er fundet smitte med ny coronavirus i yderligere 6 minkbesætninger, heraf er de 4 konstateret inden for den sidste uge. De 6 minkbesætninger er placeret i Hjørring kommune og ligger således inden for en radius af 20 km fra de oprindelige 3 minkbesætninger.

En kort oversigt vedr. de smittede minkbesætninger er anført i nedenstående tabel. I alle tilfælde er der konstateret personer med symptomer på COVID-19 sygdom og personer som er smittet med samme type af ny coronavirus som fundet hos de enkelte minkbesætninger.

Karakteristika for positive minkbesætninger den seneste måned

Besætning nr	Område	Testdato	Detektionsmetode			
			SSI	STP S	FVST	Dyrlæge
4	Hjørring	10082020			X	
5	Hjørring	?			X	
6	Hirtshals	26082020	X	X		
7	Hjørring	25082020	X	X		
8	Hirtshals	01092020	X			X
9	Hirtshals	30082020	X	X		

Det er tilfredsstillende at minkbesætninger findes via flere detektionsmetoder. Det vurderes dog, til trods for dette flerstrengede system, at smitten i de enkelte minkbesætninger findes relativt sent i forløbet. Denne vurdering bygger på følgende:

- antallet af smittede mink på den initiale prøvedato sammenholdt med, hvor hurtigt forekomsten af antistof-positive mink stiger ved efterfølgende prøvetagninger.
- at personer, der bor på/ejer minkfarme kun testes marginalt mere end baggrundsbefolkningen, hvilket formentlig medfører, at de når at introducere smitten inden positiv test.

Derudover kan det ikke for nuværende ikke udelukkes, at den i juli måned iværksatte forespørgsel om frivillig udlevering af medarbejderoplysninger fra minkbesætninger ikke er efterkommet.

Baseret på de hidtidige erfaringer med en samlet epidemiologisk udredning af minkbesætninger smittet med ny coronavirus vurderes det, at det er for vanskeligt og ressourcekrævende at opnå en effektiv epidemiologisk udredning, idet minkbesætningernes ejer ikke behøver at bidrage til smitteudredning, og derudover, at det er vanskeligt at udveksle oplysninger mellem forskellige myndigheder.

Ansatte blandt den berørte personkreds anfører, at de har brugt værnemidler som anbefalet af FVST - det er dog usikkert, om medlemmer af personkredsen har deltaget i pasning af mink, mens de har haft symptomer på smitte med ny coronavirus. Det fremgår af en rapport udarbejdet af KU, (" Rapport over kontaktmønstre og smittebeskyttelse i minkfarme" baseret på interview af 79 farme i hele Danmark), at der, efter implementering af de skærpede foranstaltninger primo juli 2020, var 33% der brugte håndsprit og 47% der anvendte værnemidler. Der foreligger ikke afklaring af, om der har været person-person kontakt imellem personkredsen for de involverede minkfarme.

Det bemærkes, at de foreløbige genetiske undersøgelser fra minkbesætning nr 4 viser, at den unikke minkvariant fortsat udvikler mutationer i det område af virus som koder for "spike-proteinet", og som samtidig er den del af virus, som en lang række internationale vaccine-kandidater er rettet imod.

Bedømt på de foreløbige oplysninger indhentet fra henholdsvis STPS, FVST eller SSI og foreløbige genetisk undersøgelser fra de enkelte minkbesætninger og medarbejdere er det:

- meget sandsynligt, at smitten er introduceret til minkbesætninger via personer, der færdes dagligt inde på minkfarmen.
- ikke muligt at udelukke, at der også sker smitte fra minkbesætning til mennesker.
- Sandsynligt, at infektionen har spredt sig fra minkbesætningerne til de omgivende samfund bedømt ud fra foreløbige typningsanalyser af virus ved minkbesætning nr 4.

Hidtidige oplysninger har ikke kunnet identificere specifikke smittekæder, og derfor iværksætter SSI interview af alle personer med relation til smittede minkfarme med henblik på at kortlægge, hvordan smitten spredes mellem farme.

Der pågår fortsat en lokal spredning af overnævnte minkvariant i et relativt afgrænset geografisk område.

Den markante stigning i antallet af smittede minkbesætninger gennem de sidste 4 uger viser

- at smitten med den nuværende organisering opdages relativt sent
- at de iværksatte foranstaltninger med fordel kan revideres
- at der med fordel kan være øget fokus på efterlevelse af retningslinjer
- at der med fordel kan overvejes at supplere med en mere målrettet uddannelsesindsats vedrørende efterlevelse af retningslinjer.

Sammenfattende vurderer Statens Serum Institut, at risikoen for introduktion af ny coronavirus til minkfarme via mennesker aktuelt er høj. Risiko for spredning fra minkfarme via mennesker til det omgivende samfund er ligeledes til stede, men omfanget af denne smitte er vanskeligt at vurdere. Det vurderes dog, at denne risiko kan mindskes ved hurtigere erkendelse af smitte blandt såvel mink som personer med tilknytning til minkbesætninger i kombination med implementering af mere omfattende forebyggende foranstaltninger, jf nedenstående.

Mulige fremadrettede initiativer

Da situationen omkring smitte med ny coronavirus på danske minkfarme vurderes at være i forøget risiko for yderligere smittespredning anbefales en intensiveret og udvidet indsats for at forhindre yderligere smittespredning. På baggrund af den opdaterede risikovurdering, finder Sundhedsstyrelsen, Statens Serum Institut og Styrelsen for Patientsikkerhed behov for iværksættelse af følgende tiltag:

Overvågning og opsporing

- national eller regional intensivering af den generelle overvågning af smitte med ny coronavirus blandt mennesker; fx ved at opnå hjemmel til at overvåge medarbejdere ved lovpligtig indberetning af personer, der arbejder med mink til SSI. Dette tiltag kræver juridisk afklaring af, hvorvidt der er hjemmel til gennemførelse af et sådant tiltag
- national intensivering af overvågning af smitte blandt mink, fx ved at øge testaktiviteten af døde mink på nationalt plan
- intensivering af generel smitteopsporing på alle danske minkfarme, herunder generel testning af alle medarbejdere i minkbesætninger og deres husstandskontakter, evt. inklusiv serologisk undersøgelse. Denne indsats forudsætter en yderligere opskalering af samarbejdet mellem STPS, SSI og FVST, herunder udveksling af data.

Forebyggelse af smittespredning på alle minkfarme

- intensivering af eksisterende anbefalinger, fx at medarbejdere i minkbesætninger skal have håndsprit på sig hele tiden
- re-evaluering og evt. intensivering af uddannelses/instruktionsvejledning for medarbejdere i minkbesætninger, herunder indskærpelse af, at ansatte på minkfarme må ikke gå ind i minkfarmen, hvis de har været i kontakt med en mulig ny coronavirus-smittet person.
- intensivering af anbefalinger for medarbejdere i ikke-smittede minkbesætninger, fx ved at der altid skal bades før staldområdet betrædes og efter staldområdet forlades.
- at danne et nationalt overblik over, hvilke personer der har adgang til flere minkfarme og dermed potentielt kan viderebringe smitte mellem minkfarme. Disse personer bør tilbydes regelmæssig testning.

Minkfarme, hvor der er konstateret smitte hos enten dyr eller personer

- regionale tiltag ved mere udbredt smitte på flere farme (Hjørring/Frederikshavn), herunder udvidelse af lokale tiltag med ugentlig testning af alle ansatte på alle minkfarme i Hjørring og Frederikshavn (med undtagelse af medarbejdere, som er konstateret smittet med ny corona-virus inden for de seneste 8 uger) samt deres familiemedlemmer og andre med adgang til minkfarmen, herunder ugentlig screening af familiemedlemmer, såfremt disse arbejder i sundheds- og ældreplejen.

Sundhedsstyrelsen, Statens Serum Institut og Styrelsen for Patientsikkerhed vil fortsætte dialogen med Fødevarestyrelsen mhp. udarbejdelse/opdatering af fælles plan for overvågning af smitte i relation til minkfarme, udveksling af information og evt. iværksættelse af relevante tiltag til forhindring af yderligere spredning af smitte med ny coronavirus på danske minkfarme, herunder opdatering af anbefalinger vedr. smitte blandt mink og hvordan det sikres, at anbefalingerne kan efterleves.

Dato 14-09-2020

Sagsnummer 04-0100-829

Sundhedsstyrelsens status på håndtering af udbrud af ny corona-virus på minkfarme

På baggrund af, at smitte med ny coronavirus i minkbesætninger i Region Nordjylland fortsat spredes og nu involverer mere end 10 minkbesætninger, ønsker Sundhedsstyrelsen med dette notat at skabe et overblik over, hvilke håndteringstiltag, der allerede er implementeret og hvilke tiltag, man med fordel kan implementere i den nærmeste fremtid for at undgå yderligere smittespredning til og fra danske minkfarme.

Der henvises i øvrigt til Sundhedsstyrelsens notat fra 7. september 2020, som er udarbejdet i samarbejde med Statens Serum Institut og Styrelsen for Patientsikkerhed, herunder med opdateret risikovurdering fra Statens Serum Institut vedr. betydning af ny coronavirus (SARS-CoV-2) i mink for smittespredning blandt mennesker.

Statens Serum Institut har tidligere beskrevet, at de foreløbige genetiske undersøgelser fra minkbesætningerne viser, at en unik minkvariant af ny coronavirus fortsat udvikler mutationer i det område af virus som koder for "spike-proteinet", og som samtidig er den del af virus, som en lang række internationale vaccine-kandidater er rettet imod. Sundhedsstyrelsen har derfor et stort fokus på problemstillingen med smittespredning blandt mink og derfra videre til det omkringliggende samfund, da de danske minkbesætninger potentielt udgør et stort reservoir af ny coronavirus, som efter mutationer dels kan udvikle sig til variant, som er mere smitsom og med en øget sygelighed og dels, da disse mutationer kan gøre det vanskeligt at udvikle en vaccine med tilfredsstillende beskyttelse mod smitte med ny coronavirus.

Statens Serum Institut har desuden beskrevet, at meget tyder på, at smitten blandt minkbesætningerne opdages relativt sent i forløbet og at man med fordel kan udvikle tiltag mhp. tidligere opsporing af smittetilfælde og dermed bedre mulighed for at bryde smitteskæder.

Denne vurdering bygger på følgende:

- antallet af smittede mink på den initiale prøvedato sammenholdt med, hvor hurtigt forekomsten af antistof-positive mink stiger ved efterfølgende prøvetagninger.
- at personer, der bor på/ejer minkfarme kun testes marginalt mere end baggrundsbefolkningen, hvilket formentlig medfører, at de når at introducere smitten i minkbesætningen inden positiv test.

Endelig har Statens Serum Institut beskrevet, at interviews med berørte personer med relation til minkbesætninger, som er fundet smittet med ny coronavirus har vist, at en væsentlig drivkraft for den fortsatte forekomst af ny coronavirus blandt mink er den sociale interaktion mellem personer, der passer mink og hvor interaktionen foregår i et velafgrænset lokal område.

Det kan dog stadig ikke udelukkes, at andre smitteveje, herunder via andre dyr, kan have en betydning for smittespredningen.

Sammenfattende vurderer Statens Serum Institut, at risikoen for introduktion af ny coronavirus til minkfarme via mennesker aktuelt er høj. Risiko for spredning fra minkfarme via mennesker til det omgivende samfund er ligeledes til stede, men omfanget af denne smitte er vanskeligt at vurdere. Det vurderes dog, at denne risiko kan mindskes ved hurtigere erkendelse af smitte blandt såvel mink som personer med tilknytning til minkbesætninger i kombination med implementering af mere omfattende forebyggende foranstaltninger, jf. nedenstående.

Status på iværksatte initiativer for at hindre smitte til minkfarme og identifikation af smittede farme

Fødevarestyrelsen, Styrelsen for Patientsikkerhed, Statens Serum Institut og Sundhedsstyrelsen har i samarbejde iværksat flere initiativer mhp. at forebygge og opspore smitte blandt mink og derudover tiltag for at forebygge spredning af smitte med ny coronavirus fra mink til mennesker og derfra videre til det omkringliggende samfund.

Følgende tiltag er iværksat:

1. Hver 3. uge indsender hver minkbesætningsejer næseprøver fra 5 døde dyr til Statens Serum Institut mhp. analyse for ny coronavirus. Fund af smitte følges op af yderligere undersøgelser af den pågældende minkbesætning. Der kan dog aktuelt være op til flere dages latenstid på denne opfølgning.
2. Praktiserende dyrlæger med aktive sundhedsrådgivningsaftaler i minkbesætninger indberetter mistanker om smitte med ny coronavirus i pelsdyr til FVST, jf. bek. 1172 af 17/7-2020.
3. Daglig overvågning ift. om personer med tilknytning til minkproduktion (husstande på ejer- og produktionsadresser samt dyrlæger) findes smittet med ny coronavirus.
4. Styrelsen for Patientsikkerhed udspørger, i forbindelse den generelle smitte- og kontakteopsporing, rutinemæssigt alle nyfundne personer smittet med ny coronavirus, om de har relation til minkproduktion.
5. Fødevarestyrelsen har pålagt alle danske minkproducenter at sikre, at deres medarbejdere på alle minkfarme bruger værnemidler (kirurgisk maske type 1) ved ophold i staldene, at der er et generelt øget fokus på håndhygiejne, at der sikres øget brug af rengøring og håndhygiejne ved håndtering af mink samt generelt begrænset adgang til farmen. Herudover må personer med eller mistænkt for smitte med ny coronavirus ikke komme ind i besætningsområdet. Sundhedsstyrelsen er ikke bekendt med, hvorvidt dette tiltag er fuldt implementeret og i hvilken grad der udføres kontrol.
6. Når der konstateres smitte hos enten mink eller personer med relation til minkbesætningen opjusteres brug af værnemidler til brug af åndedrætsværn (FFP3-maske) og medarbejdere skal tage bad, når stalden forlades. Sundhedsstyrelsen er ikke bekendt med, hvorvidt dette tiltag er fuldt implementeret og i hvilken grad der udføres kontrol.
7. Tilbud om regelmæssige test for ny coronavirus hos personer, der håndterer smittede mink. Såfremt den enkelte medarbejder ikke findes smittet med ny coronavirus gentages test ugentligt indtil minkfarmen erklæres fri for smitte med ny coronavirus.

8. Alle patienter, der indlægges på sygehus, spørges ind til, om personen inden for de sidste 4-6 uger har arbejdet på minkfarme eller er husstandsmedlem til person, der har arbejdet på minkfarme.
9. Ud fra et forsigtighedsprincip anbefales, at alle der indenfor 14 dage har haft tæt kontakt til mink isoleres ved indlæggelse og indtil der er negativt svar på svælgpodning, hustandskontakter er ikke omfattet.
10. Personale i sundheds- og plejesektoren, som har daglig og tæt kontakt til patienter og borgere, og som samtidig har tilknytning til minkfarme, fx fordi de selv bor på en minkfarm eller er husstandsmedlemmer til personer, der regelmæssigt arbejder med mink, kan gå på arbejde som normalt. Det er tidligere anbefalet, at førnævnte sundhedspersoner testes ugentligt, men dette er endnu ikke fuldt etableret. Den pågældende sundhedsperson kan gå på arbejde som normalt i ventetiden på test svar, da der er tale om et screeningstiltag.

Samlet set er der således iværksat en del initiativer for at hindre smittespredning blandt minkbesætninger, men de seneste ugers overvågning og opsporing har vist, at der fortsat pågår en lokal spredning af ny coronavirus, herunder den særlige minkvariant, i et relativt afgrænset geografisk område.

Den markante stigning i antallet af smittede minkbesætninger viser

- at smitten med den nuværende organisering opdages relativt sent
- at de iværksatte foranstaltninger med fordel kan revideres
- at der med fordel kan være øget fokus på efterlevelse af retningslinjer
- at der med fordel kan overvejes at supplere med en mere målrettet og håndholdt uddannelsesindsats vedrørende efterlevelse af retningslinjer.

Anbefalinger til fremadrettede initiativer

Da situationen omkring smitte med ny coronavirus på danske minkfarme vurderes at være i forøget risiko for yderligere smittespredning anbefales fortsat en intensiveret og udvidet indsats for at forhindre yderligere smittespredning.

Sundhedsstyrelsen støtter Fødevarestyrelsens initiativ om øget overvågning af smitte ved øgning af frekvensen af overvågningsprøverne i relevante kommuner i håb om at opspore smitte i en minkbesætning tidligere i forløbet og dermed bedre muligheden for at bryde smittekæderne.

Da der for nuværende er tale om en lokal smittespredning i et afgrænset geografisk område, finder Sundhedsstyrelsen det meget relevant med en målrettet, lokal og håndholdt indsats på linje med, hvordan lokale udbrud af ny coronavirus i øvrigt håndteres. Sundhedsstyrelsen vil derfor støtte Fødevarestyrelsens udmelding om behov for at igangsætte yderligere indsatser ift. lokal vejledning, information, instruktion, og regelefterlevelse. Sundhedsstyrelsen forslår, at denne indsats konkretiseres i form af en lokalt funderet udbrudsgruppe men deltagelse af alle relevante myndigheder i form af Styrelsen for Patientsikkerhed, Staten Serum Institut og Fødevarestyrelsen. Sundhedsstyrelsen bidrager gerne med relevant informationsmateriale og hvor det i øvrigt findes relevant. En sådan lokal udbrudsgruppe kunne med fordel indgå i samarbejde med såvel den enkelte minkejer som lokale brancheforeninger, som sandsynligvis vil kunne bidrage som relevant kommunikationskanal til minkejer og dennes medarbejdere. Udbrudsgruppen kan, på linje med andre lokale COVID-19-initiativer, have til opgave at sikre en håndholdt information og vejledning af den enkelte minkejer, herunder vejledning i korrekt brug af værnemidler med henblik på at sikre en forståelse af alvorligheden af denne smittespredning og hvad

den enkelte minkejer kan bidrage med for at nedbringe risikoen for yderligere smittespredning, herunder information om relevant test-forløb for såvel minkejer, medarbejde og hustrandsmedlemmer. I den forbindelse anbefaler Sundhedsstyrelsen ugentlig test af minkejer og medarbejdere samt disse hustrandsmedlemmer, særligt såfremt sidstnævnte er ansat i sundheds- og ældresektoren. Den pågældende sundhedsperson kan gå på arbejde som normalt i ventetiden på testsvar, da der er tale om et screenings-tiltag.

Det vurderes at være afgørende, at en sådan lokal indsats involverer alle minkejere i et relevant geografisk område, dvs. både på farme med og uden konstateret smitte med ny coronavirus.

Sundhedsstyrelsen støtter desuden Fødevarestyrelsens initiativ om øgning af kontrolbesøg hos minkbesætningerne. I forbindelse med disse kontrolbesøg kunne man have fokus på alternative smitteveje på den enkelte minkfarm, herunder andelen af andre dyr på og omkring minkfarmen.

Endelig vil Sundhedsstyrelsen understrege vigtigheden af, at alternative smitteveje, herunder andre dyr, afdækkes og dokumenteres, således at alle faktorer med betydning for smittespredning afdækkes og derefter håndteres.

Sundhedsstyrelsen, Statens Serum Institut og Styrelsen for Patientsikkerhed vil fortsætte den tætte dialog med Fødevarestyrelsen mhp. løbende overvågning og håndtering af smitte i relation til minkfarme og evt. iværksættelse af relevante tiltag til forhindring af yderligere spredning af smitte med ny coronavirus på danske minkfarme. I den forbindelse er det aftalt at

- Statens Serum Institut udarbejder en beskrivelse af relevante virusmutationer i forbindelse med smitte i relation til minkbesætningerne og en efterfølgende risikovurdering af de fundne mutationer i forhold både vaccination og virulens blandt mennesker.
- Fødevarestyrelsen sender dagligt opdaterede lister vedr. smittede farme og farme som er under mistanke til både Styrelsen for Patientsikkerhed, Statens Serum Institut og Sundhedsstyrelsen.
- Statens Serum Institut og Styrelsen for Patientsikkerhed løbende opdaterer en beskrivelse af smittekæder og relationer mellem de forskellige farme
- Statens Serum Institut undersøger muligheder for etablering af testbil i regi af Testcenter Danmark til minkejere, medarbejdere, hustrandsmedlemmer, dyrlæger og nære kontakter i Hjørring/Hirtshals området.

Ansvarsfordeling

Jf. sektoransvarsprincippet håndteres smitte med ny coronavirus på danske minkfarme med følgende ansvarsfordeling:

- Fødevarestyrelsen (FVST) har ansvaret for håndtering ift. dyrebesætninger, herunder for at træffe nødvendige forholdsregler ift. at overvåge forekomsten i besætninger, træffe beslutning om lukning eller nedslagning af besætninger og for rådgivning af og information til minkavlere og brancheorganisation(er). FVST orienterer STPS og SSI, når der konstateres sygdom på minkfarme mhp. foranstaltninger for mennesker (anbefaling om test, isolation og brug af værne-midler).
- Statens Serum Institut (SSI) foretager analyser af alle test og helgenom-sekventering fra dyr og mennesker, udarbejder risikovurderinger og faglige vurderinger angående eventuelle foranstaltninger. SSI orienterer FVST, når der findes smitte med ny coronavirus i prøver fra mink.

- Styrelsen for Patientsikkerhed (STPS) rådgiver om og foretager kontakt- og smitteopsporing fsva. ansatte og andre personer, der har været i kontakt med smittede besætninger eller er nære kontakter til disse. Såfremt STPS som led i den generelle kontakt – og smitteopsporing bliver opmærksom på, at tilfælde af smitte med ny coronavirus hos mennesker har relation til mink-farme, orienteres FVST. Ved konkrete sundhedsfaglige spørgsmål relateret til udbrud på specifikke farme og håndteringen af personalet mv., vejleder STPS på baggrund af SST's generelle retningslinjer.
- Sundhedsstyrelsen (SST) rådgiver den sektoransvarlige myndighed, som ift. udbrud af sygdom i dyrebesætninger er FVST, ift. generelle sundhedsfaglige forholdsregler for mennesker herunder test, værnemidler, isolation og karantæne på baggrund af vurderinger fra SSI og STPS.

Dato 24-09-2020

Sagsnummer 04-0100-829

Status på initiativer i relation til håndtering af ny corona-virus på minkfarme

Sundheds- og Ældreministeriet har den 22. september udbedt sig en status på, hvorvidt nedenstående tiltag er igangsat eller hvornår tiltagene kan igangsættes. Såfremt tiltagene medfører øgede udgifter for sundhedsmyndighederne, bedes dette oplyst.

De nævnte tiltag er:

- Den centrale håndteringsgruppe med deltagelse af FVST, SSI, STPS og SST mødes to gange om ugen med henblik på national koordinering af håndteringen
- Etablering af lokal håndtering og koordinering i regi af den lokale beredskabsstab med deltagelse af alle relevante myndigheder, herunder kommune, region, STPS, FVST, SSI og det lokale beredskab.
- Igangsættelse af yderligere indsatser i forhold til lokal vejledning, instruktion og information.
- Fortsat ugentlig test af minkejer, medarbejdere og hustrandsmedlemmer, særligt såfremt disse er ansatte i sundheds- og ældresektoren.
- Undersøgelse af muligheder for etablering af testbil i regi af Testcenter Danmark (sættes i gang i regi af Testcenter Danmark)
- Intensivering af smitteopsporing, herunder opfordring til test af alle medarbejdere og deres hustrandskontakter og ikke kun nære kontakter og supplere med serologisk undersøgelse af disse.
- Intensivering af bestræbelserne på at få afdækket mulige person-person smittekæder.
- Opfordring til personer med tilknytning til minkfarme til at anvende smitte-appen.

Dette notat har til hensigt at danne det efterspurgte overblik, og Sundhedsstyrelsen har til udarbejdelsen fået bidrag fra Statens Serum Institut og Styrelsen for Patientsikkerhed. Som supplement henvises i øvrigt til notat fra 7. september "Sundhedsstyrelsen bidrag til håndtering af udbrud af ny corona-virus på minkfarme" og fra 14. september "Sundhedsstyrelsens status på håndtering udbrud af ny corona-virus på minkfarme".

Risikovurdering

I juni 2020 blev der konstateret mink smittet med ny corona-virus på tre minkfarme i Nordjylland. Der blev udarbejdet en plan for håndtering og forebyggelse af yderligere smittespredning ("COVID-19 i mink i Danmark. Beslutningsgrundlag") i et samarbejde mellem Fødevarestyrelsen, Statens Serum Institut, Styrelsen for Patientsikkerhed og Sundhedsstyrelsen, og situationen blev derefter vurderet til at være under kontrol.

I august blev der konstateret smitte i tre andre minkfarme, og siden 1. september er der hver uge blevet konstateret smitte på 5-6 nye farme.

Status d. 24/9 kl. 15.00 er, at 25 minkbesætninger aktuelt er smittede, alle lokaliseret i Nordjylland, og aktuelt er yderligere 10 under mistanke.

Der har været mistanke om smitte på Læsø og på Sjælland, men her er mistanken blevet afkræftet.

Statens Serum Institut har i notat af 18. september beskrevet, at der fortsat opstår nye mutationer i ny coronavirus i minkbesætninger. Dette indebærer en risiko for, at der opstår nye varianter, som er mere smitsomme og medfører en øget sygelighed. Derudover sidder de særlige mink-mutationer i områder af virus, der kan indebære en risiko for, at de vacciner, der er under udvikling, ikke giver en optimal beskyttelse mod smitte med disse varianter. Da de danske minkbesætninger potentielt udgør et meget stort reservoir af ny coronavirus med tilhørende risiko for yderligere mutationer, er situationen fortsat meget bekymrende, da nye virusmutationer kan udgøre en væsentlig fare for folkesundheden og sundhedsmyndigheder finder samstemmende, at der er et stort behov for hurtig og effektiv intervention.

Statens Serum Institut beskriver desuden, at smitterisikoen for personer, som arbejder på en minkfarm (10,3%), er betragtelig højere end for baggrundsbefolkningen (0,35%), relativ risiko = 31 (20-50) og at der dermed er en potentiel betydelig erhvervsrisiko forbundet med arbejde på minkfarme. De sociale arrangementer mellem personer med kontakt til mink, der er blevet identificeret, kan ikke alene forklare den høje forekomst af COVID-19 hos personer med tilknytning til minkproduktion. Således er pasning af mink i Nordjylland aktuelt et af de mest risikofyldte jobs i forhold til smitterisiko for ny coronavirus.

I tillæg til ovenstående er det en udbredt praksis i minkbranchen, at enkelte minkejer eller medarbejder har anden hoved- eller bibeskæftigelse i andre erhverv som eksempelvis sundheds- og ældreplejen, samt på slagterier. Denne dobbeltbeskæftigelse bibringer yderligere øget risiko for smittespredning fra minkbesætninger til det omkringliggende samfund.

Status på iværksatte initiativer for at hindre spredning af smitte i relation til minkfarme

Fødevarestyrelsen, Styrelsen for Patientsikkerhed, Statens Serum Institut og Sundhedsstyrelsen har siden juni 2020 samarbejdet om iværksættelse af flere initiativer mhp. at forebygge og opspore smitte blandt mink og derudover tiltag for at forebygge spredning af smitte med ny coronavirus fra mink til mennesker og derfra videre til det omkringliggende samfund.

Hermed gives status på de tiltag, som er iværksat/planlagt i regi af Statens Serum Institut, Styrelsen for Patientsikkerhed og Sundhedsstyrelsen.

Tidligere iværksatte initiativer:

1. I juni 2020 udarbejdedes et fælles beslutningsgrundlag fra Fødevarestyrelsen, Statens Serum Institut, Styrelsen for Patientsikkerhed og Sundhedsstyrelsen, herunder anbefalinger for bl.a. brug af værnemidler og anbefalet testning af personer med relation til minkbesætninger.
2. Statens Serum Institut og Styrelsen for Patientsikkerhed samarbejder om en daglig overvågning ift. om personer med tilknytning til minkproduktion (husstande på ejer- og produktionsadresser samt dyrlæger) findes smittet med ny coronavirus.

Tiltaget er fuldt implementeret, men er vanskeligt i praksis

SSIs oplysninger om medarbejdere med tilknytning til minkfarme ikke komplet, da det er frivilligt om ejere af minkfarme lader deres medarbejdere registrere. Flere oplysninger og

observationer tyder på, at personer der arbejder med mink ikke er tilstrækkeligt oplært i brug af værnemidler (se senere i dette notat).

3. Styrelsen for Patientsikkerhed udspørger, i forbindelse den generelle smitte- og kontakteopsporing, rutinemæssigt alle nyfundne personer smittet med ny coronavirus, om de har relation til minkproduktion.

Tiltaget er fuldt implementeret.

4. Tilbud om regelmæssig test for ny coronavirus hos personer, der håndterer smittede mink. Såfremt den enkelte medarbejder ikke findes smittet med ny coronavirus gentages test ugentligt indtil minkfarmen erklæres fri for smitte med ny coronavirus.

Tiltaget er delvis implementeret, men er vanskeligt i praksis.

Dette tiltag blev iværksat i juli måned ved Styrelsen for Patientsikkerhed efter Sundhedsstyrelsens retningslinjer, men data fra Statens Serum Institut indikerer, at personer, som håndterer smittede mink ikke testes i tilstrækkeligt omfang. Det er afdækket, at der ikke er juridisk hjemmel til at foretage testning på andet end frivillig basis.

Sundhedsstyrelsen har anbefalet test ved udgående funktioner, og der er planer om at implementere dette i regi af den lokale beredskabsstab, i et samarbejde mellem Region Nordjylland, TestCenter Danmark og evt. med involvering af brancheorganisationer, men dette er endnu ikke blevet etableret.

Tiltaget har således ikke i tilstrækkelig grad kunnet forebygge introduktion af smitte på nye farme.

5. Sundhedsstyrelsen har ultimo juni 2020 udsendt brev til alle regioner med information om, at alle patienter, der indlægges på sygehus, spørges ind til, om personen inden for de sidste 4-6 uger har arbejdet på minkfarme eller er husstandsmedlem til person, der har arbejdet på minkfarme.

Tiltaget er fuldt implementeret.

6. I ovennævnte brev er det desuden beskrevet, at alle patienter, der indenfor 14 dage har haft tæt kontakt til mink, isoleres ved indlæggelse og indtil der er negativt svar på svælgpodning, husstandskontakter er ikke omfattet.

Tiltaget er fuldt implementeret.

7. Sundhedsstyrelsen har beskrevet, at personale i sundheds- og plejesektoren, som har daglig og tæt kontakt til patienter og borgere, og som samtidig har tilknytning til minkfarme, fx fordi de selv bor på en minkfarm eller er husstandsmedlemmer til personer, der regelmæssigt arbejder med mink, kan gå på arbejde som normalt. Sundhedsstyrelsen har dog, på baggrund af situationens udvikling og alvorlighed, anbefalet, at førnævnte sundhedspersoner testes ugentligt. Den pågældende sundhedsperson kan gå på arbejde som normalt i ventetiden på test svar, da der er

tale om et screeningstiltag.

Tiltaget er ikke fuldt implementeret.

Dette tiltag har været anbefalet siden første udbrud, men ikke fuldt ikke implementeret trods tidligt kontakt fra Sundhedsstyrelsen til TestCenter Danmark. Fremadrettet indsats koordineres i den lokale beredskabsstab jf. ovenstående vedr. regelmæssige test.

8. Statens Serum Institut arbejder fortsat intensivt med interview af alle smittede medarbejdere med henblik på afdækning af mulige person-person smittekæder i håb om at kunne bryde smitte-kæderne.

Tiltaget er fuldt implementeret.

Seneste iværksatte initiativer

Da situationen omkring smitte med ny coronavirus på danske minkfarme fortsat vurderes at være i forøget risiko for yderligere smittespredning er der i løbet af de seneste 3 uger iværksat en intensiveret og udvidet indsats med henblik på at forhindre yderligere smittespredning. Denne indsats omhandler følgende tiltag.

1. Sundhedsstyrelsen har i samarbejde med Statens Serum Institut, Styrelsen for Patientsikkerhed og Fødevarestyrelsen nedsat en central håndteringsgruppe, som mødes to gange ugentlig med henblik på national koordinering af håndtering og bistand til den Lokale Beredskabsstab (LBS) i Nordjylland.

Tiltaget er fuldt implementeret.

Yderligere indsats til kortlægning af smitteveje, både hos mennesker og dyr, er aftalt og pågår løbende. Sundhedsstyrelsen faciliterer samarbejdet, Styrelsen for Patientsikkerhed har ansvar for den konkrete indsats på den humane side.

2. Såvel de humane som veterinære myndighederne har støttet op om etablering af lokal håndtering og koordinering i regi af LBS i Nordjylland med deltagelse af alle relevante myndigheder, herunder kommune, region, Styrelsen for Patientsikkerhed, Statens Serum Institut, Fødevarestyrelsen, Arbejdstilsynet og det lokale beredskab. I regi af LBS igangsættes yderligere indsatser i forhold til lokal vejledning, instruktion og information, herunder sikring af at relevante værne-midler anvendes korrekt og at alle relevante personer tilbydes test som anbefalet. Statens Serum Institut, Styrelsen for Patientsikkerhed og Sundhedsstyrelsen bistår alle LBS med relevant rådgivning og vejledning i fornødent omfang. Der har fra kommunal side været et stort ønske om denne bistand.

Tiltaget er iværksat og justeres løbende.

3. Ugentlig PCR-test og serologisk undersøgelse af minkejer, medarbejdere og hustrandsmedlemmer i relation til ikke-smittede minkbesætninger, særligt såfremt disse er ansatte i sundheds- og plejesektoren.

Tiltaget er ikke implementeret

Statens Serum Institut beskriver, at den daglige overvågning tydeliggør, at flere personer

med relation til en minkfarm ikke er blevet testet i tilstrækkeligt omfang, ligesom der ikke er en komplet registrering af alle medarbejdere med tilknytning til mink.

Dette tiltag intensiveres derfor i samarbejde mellem Region Nordjylland og TestCenter Danmark, som dog aktuelt har udfordringer med at sikre tilstrækkelig test-kapacitet, men forsøger at øge og prioritere via regional og national koordination.

Fortsat opfordring til test af alle medarbejdere og deres husstandskontakter forventes koordineret i LBS med rådgivning fra Styrelsen for Patientsikkerhed og Sundhedsstyrelsen.

4. Opfordring til personer med tilknytning til minkfarme til at anvende smittestop-appen

Tiltaget er ikke implementeret

Tiltaget er endnu ikke iværksat, men kan med fordel formidles fra LBS i relevante geografiske områder samt via brancheorganisationer.

Fremadrettede initiativer og overvejelser

Værnemidler – udfordring med korrekt brug på minkfarme

Statens Serum Institut beskriver, at der i sundhedsvæsenet er gode erfaringer med at korrekt brug af værnemidler effektivt kan nedsætte risikoen for spredning af smitte. Det er dog også her en årelang erfaring, at korrekt brug forudsætter **uddannelse, oplæring og træning**, fx skal man kunne tage maske/mundbind/åndedrætsværn på og af på korrekt måde samt bortskaffe det hensigtsmæssigt efter brug. Endvidere er det en afgørende forudsætning, at de anvendte værnemidler og understøttende tiltag som fx håndhygiejne, kræver at procedurer og brug følges altid. Det er endvidere en forudsætning at minkavlere har de korrekte **værnemidler til rådighed**.

Anbefalinger om brug af værnemidler skal være **informative, forståelige og tilgå** bruger på flere måder, fx både tekst og billede. Anbefalinger skal følges op med oplæring, uddannelse og træning. Såfremt dette iværksættes, så er det i teorien realistisk, at smitte kan forebygges.

Det er SSIs oplevelse efter mange interviews med personale og specialister, at ovenstående forudsætninger ikke er til stede i den aktuelle problemstilling. Indkøb og anvendelse af værnemidler sker ikke jf Bekendtgørelse om COVID-19 hos pelsdyr nr. 1172 af 17/07/2020 og der er stor uenighed om tolkning af bekendtgørelsen, fx har visir erstattet brug af tætsluttende øjenbeskyttelse på trods af risikoen for støvsmitte til øjne, og man har accepteret at positive ejere har passet mink, før SARS-Cov-2 er påvist i besætningen.

Derudover beskriver Statens Serum Institut og Styrelsen for Patientsikkerhed, at der er udfordringer for såvel personale på minkfarmene som for tilsynsførende dyrlægefagligt personale med at anvende alle relevante værnemidler korrekt og samtidig være i stand til at udføre de enkelte arbejdsopgaver hensigtsmæssigt. I den forbindelse må det understreges, arbejdet på en smittet minkfarm indebærer, at man arbejder i et miljø, hvor der forekommer meget høje niveauer af virus, da meget tyder på, at en stor del af minkene på en farm smittes og bliver syge inden for kort tid (ca. 1-2 uger). Ydermere vanskeliggøres korrekt anvendelse af værnemidler af, at arbejdet på en minkfarm er fysisk hårdt, hvor masken besværliggør vejrtrækningen og tætsluttende briller dugger. Derudover er der fra flere parter udtrykt bekymring for, at den i forvejen pressede økonomi hos minkejerne gør, at de kører med et minimum af medhjælp, hvilket resulterer i at de selv tilbringer endnu flere timer om dagen med minkarbejde. Samlet set øges risikoen for sikkerhedsbrud ift sikker anvendelse af værnemidler, hvilket vækker yderligere bekymring for, at det ikke lader sig gøre at gennemføre relevant og tilstrækkelig beskyttelse af personer,

som færdes i minkbesætninger sammenholdt med at risikoen for at smitten fra minkene bringes ud i samfundet.

Yderligere optimering med hensyn til værnemidler kunne være, at man bruger samme type værnemidler uanset om det er i en smittet besætning eller en besætning, hvor smittestatus er ukendt eller betragtes som ikke-smittet. Derudover at man i alle tilfælde bruger åndedrætsværn (medmindre både besætning og personale er smittet). Dog udgør tidsbegrænsning (max. 3 timer/dag) en udfordring mht. åndedrætsværn. Der findes typer med luftforsyning, men disse beskytter kun brugeren mod smitte fra mink, ikke mink mod smitte fra asymptomatisk personale. Det skal desuden sikres, at der er en oplæring af personalet, og det skal sikres, at de efterfølgende er kompatible, og at værnemidler rent faktisk er til rådighed (stilles til rådighed eller reelt kan anskaffes).

Sundhedsstyrelsens mener, at oplæring og efterlevelse af krav omkring værnemidler skal prioriteres, men der er tvivl om, hvorvidt det kan implementeres tilstrækkeligt inden for en tilstrækkelig kort tids horisont.

Det er ligeledes fortsat relevant at Fødevarestyrelsen og brancheforeningerne ser på mulighederne for at reducere tilstedeværelse i farmene, som Sundhedsstyrelsen også har foreslået tidligere.

Pelsning

Statens Serum Institut, Styrelsen for Patientsikkerhed og Sundhedsstyrelsen ser med bekymring frem mod pelsningssæsonen, der begynder omkring november. Her vil de medarbejdere, der skal udføre pelsning og anden håndtering af smittede mink, være maksimalt eksponerede for ny coronavirus, og der skal derfor være stort fokus på, hvordan denne risiko kan nedbringes ved brug af værnemidler.

Sundhedsmyndighederne anbefaler, at alt personale involveret i disse aktiviteter modtager undervisning, oplæring og supervision i korrekt anvendelse af værnemidler.

Det forventes desuden, at pelsningssæsonen vil medføre et stort behov for regelmæssig testning af et stort antal medarbejdere i minkbesætningerne.

Det er ydermere bekymrende at pelsningen af mink i stort omfang beror på ekstern arbejdskraft, som formentlig går fra farm til farm, med deraf følgende risiko for at flytte ny-coronavirus fra en farm til en anden. Den eksterne arbejdskraft der benyttes i forbindelse med pelsning, har oftest pelsning som bierhverv, ifølge oplysninger fra FVST formodes det at der kan være sammenfald med f.eks. slagteriarbejdere. Der gøres opmærksom på, at ikke alle mink slås ihjel i forbindelse med pelsningen, og en ikke ubetydelig andel af dyrene bliver i besætningerne med henblik på det følgende års avlsarbejde.

Sammenfatning

Risikovurdering er, at vi nu ser stigende smitte blandt mink og personer der arbejder med mink, både forhold til antallet af farme og den geografiske spredning. En ukontrolleret smittespredning i millioner af dyr indebærer en øget risiko for nye mutationer, som kan viderebringes til mennesker med potentielle store konsekvenser.

Der er siden juni måned iværksat en lang række initiativer for at hindre smittespredning blandt minkbesætninger, men flere er endnu ikke fuldt implementeret. Det er særlig bekymrende at personalet ikke har modtaget oplæring og instruktion i korrekt brug af værnemidler. Derudover er overvågning ved regelmæssig testning ikke implementeret, men bør intensiveres.

Samlet set har de seneste ugers overvågning og opsporing vist, at de tiltag der er implementeret på nuværende tidspunkt ikke har været tilstrækkelige til at forebygge smitte af nye minkfarme.

Statens Serum Institut, Styrelsen for Patientsikkerhed og Sundhedsstyrelsen vurderer, at de iværksatte tiltag omkring testning, information, øget brug af værnemidler m.m. heller ikke fremadrettet vil være tilstrækkeligt til at forebygge spredning af smitte fra de smittede minkfarme til andre farme i området med risiko for yderligere spredning til samfundet.

Der er fortsat behov for fokus på implementering af tiltagene på den humane side, men det vurderes samtidigt, at det er nødvendigt med yderligere tiltag på den veterinære side for at opnå kontrol med smittespredningen.

Da smittespredningen indtil videre er afgrænset til Nordjylland, kan yderligere tiltag på nuværende tidspunkt iværksættes lokalt og koordineres via den lokale beredskabsstab. Men det er fortsat nødvendigt med national støtte og koordination samt operativ planlægning for evt. iværksættelse af yderligere tiltag nationalt.

Statens Serum Institut, Styrelsen for Patientsikkerhed og Sundhedsstyrelsen vurderer, at ovenstående tiltag til en vis grad kan etableres og videreføres inden for eksisterende rammer. Styrelsen for Patientsikkerhed er dog i gang med at udarbejde et overblik over ressourceforbruget for Styrelsen for Patientsikkerhed i relation til arbejdet med udbrud i minkbesætninger.

Såfremt ovenstående indsatser ikke resulterer i tilfredsstillende resultater med derimod yderligere samfundsmitte kan dette have store konsekvenser for smittespredning og dermed såvel for den enkelte borger som for hele samfundet.